

□ Жасанды интеллект – инклюзивті білім беру құралы

Мақсаты:

Инклюзивті білім беру процесінде жасанды интеллект (ЖИ) технологияларын қолданудың мүмкіндіктерін көрсету және педагогтердің цифрлық құзыреттілігін арттыру.

Қазіргі таңда білім беру жүйесі қарқынды цифрлық трансформация кезеңінен өтуде. Әлемдік педагогика тәжірибесінде **жасанды интеллект (AI / ЖИ)** — оқыту мен тәрбиелеу үдерісін жекелендіруге, әр баланың даму ерекшеліктерін ескеруге мүмкіндік беретін инновациялық құрал ретінде кеңінен қолданылуда.

Инклюзивті білім беру жағдайында ЖИ технологиялары ерекше білім беруді қажет ететін балаларға **тең мүмкіндік жасауға, коммуникацияны жеңілдетуге, жеке қолдау көрсетуге және дамуды бақылауға** жағдай туғызады.

Негізгі бөлім

1. Инклюзивті білім берудің мәні

Инклюзивті білім беру – бұл әр баланың жеке ерекшеліктерін, қабілеттері мен қажеттіліктерін ескеретін, тең қолжетімділік пен өзара түсіністікке негізделген орта. Мұндай білім беру жүйесінде басты мақсат – **баланың әлеуетін ашу**, қоғамға бейімдеу және өз мүмкіндігіне сенімін арттыру. Алайда инклюзивті ортада жұмыс істейтін педагогтерге үлкен жауапкершілік жүктеледі: олар баланың даму қарқынын, психологиялық жай-күйін және оқу стилін үнемі бақылап отыруы тиіс. Бұл жағдайда жасанды интеллект көмекші құрал ретінде зор рөл атқара алады.

2. Жасанды интеллект мүмкіндіктері

Жасанды интеллекттің инклюзивті білім берудегі қолданысы көпқырлы:

1. Диагностика және бақылау:

- ЖИ қосымшалары (мысалы, *Umaigra Kids*, *CoWriter*, *ChatGPT*, *Kahoot AI*) баланың оқу және сөйлеу дағдыларын автоматты түрде талдайды;
- Психологиялық және логопедиялық диагностикада қолдануға болады (мысалы, сөйлеу қарқыны, интонация, сөздік қор динамикасын бақылау).

2. Жекелендірілген оқыту:

- Әр баланың даму деңгейіне қарай жеке тапсырмалар мен ойындар ұсынады;

- Мәтінді дыбыстап оқу, визуалды бейнелермен жұмыс істеу арқылы есту және көру қабілеттері бұзылған балалардың оқу процесін жеңілдетеді.

3. Коммуникацияны дамыту:

- Арнайы ЖИ-негізделген сөйлеу генераторлары мен аудармашылар естімейтін немесе сөйлей алмайтын балаларға қарым-қатынас жасауға мүмкіндік береді;
- Балалар өз ойларын сурет, пиктограмма, немесе дауыстық көмекшілер арқылы жеткізе алады.

4. Танымдық және эмоциялық даму:

- Виртуалды ортада жасалған ойындар мен симуляциялар баланың эмоциялық интеллектін, логикалық ойлауын және шығармашылығын дамытады;
- ЖИ-қолданбалар арқылы баланың жетістігін дереу кері байланыспен бағалау мүмкіндігі артады.

3. Практикалық мысалдар

Инклюзивті білім беру үдерісінде жасанды интеллект технологияларын қолдану тек баланың оқуын жеңілдетіп қана қоймай, оның **танымдық, эмоциялық және әлеуметтік дамуын** қолдайды. Төмендегі мысалдар нақты тәжірибелерге негізделген:

◆ Мысал 1. Тілдік дамуы кешеуілдеген балалармен жұмыс

Тілдік дамуында тежелісі бар немесе сөйлеу белсенділігі төмен балалармен жұмыс барысында *D-ID*, *Talkie AI Avatar*, *HeyGen* платформалары тиімді қолданылады.

Бұл қосымшалар арқылы **мульткейіпкерлердің сөйлеуі мен диалог жүргізуін ұйымдастыру** мүмкіндігі бар. Педагог немесе логопед баланың жас ерекшелігіне сай ертегі немесе әңгіме мәтінін енгізеді — ал жасанды интеллект кейіпкердің түрін, дауысын және эмоциясын көрсетіп, баламен тілдік байланыс орнатады.

Нәтижесінде:

- бала сөйлеуге белсенді қатысады;
- сөздік қоры кеңейеді;
- дыбыстарды дұрыс айту, сөйлем құрау дағдысы қалыптасады;
- сөйлеу үрейі төмендеп, қарым-қатынасқа деген сенім артады.

◆ Мысал 2. Көру қабілеті әлсіз балалармен жұмыс

Көру қабілеті төмен балаларға арналған *AI Audio Reader*, *Speechify*, *NaturalReader* сияқты қосымшалар кітап мәтіндерін **автоматты түрде дауыстап оқып береді**. Бұл әдіс балалардың тыңдау арқылы қабылдау дағдыларын жетілдіреді және ақпаратқа қолжетімділігін қамтамасыз етеді.

Сонымен қатар, педагог аудиоматериалдарды баланың оқу қарқынына сай баяу немесе жылдам етіп баптай алады. Өңгімелер мен ертегілерді дыбыстап оқу кезінде **эмоциялық интонация** енгізу арқылы баланың тыңдау қызығушылығы күшейеді.

Нәтижесінде:

- көру мүмкіндігі шектеулі балалар білім мазмұнын тең дәрежеде қабылдай алады;
- есту жады мен зейіні дамиды;
- кітапқа деген қызығушылық сақталады;
- оқуға ынта мен дербестік артады.

◆ Мысал 3. Зерттеу және тәжірибе сабақтарын виртуалды форматта өткізу

CoSpaces EDU, Merge Cube, Quiver Vision сияқты платформалар педагогтар мен психологтарға балаларды **виртуалды тәжірибелік ортаға енгізуге мүмкіндік береді.**

Мысалы, “Су айналымы”, “Жарық пен көлеңке”, “Өсімдіктің өсуі” сияқты тақырыптарда балалар үшөлшемді (3D) модельдермен жұмыс істейді, виртуалды зертханаларда тәжірибе жасайды. Бұл тәсіл нақты тәжірибені қауіпсіз жағдайда жүргізуге мүмкіндік береді және әр баланың қатысу белсенділігін арттырады.

Нәтижесінде:

- бала қоршаған ортаны ғылыми тұрғыдан тануға үйренеді;
- байқағыштық, талдау және логикалық ойлау дағдылары дамиды;
- тәжірибеге қызығушылық пен зерттеушілік белсенділік қалыптасады;
- ерекше білім беруді қажет ететін балалар өз қабілетіне сай тапсырмаларды орындап, табысты нәтижеге жетеді.

◆ Мысал 4. Эмоциялық қолдау және өз-өзіне сенімділікті арттыру

ChatGPT, KidsAI Coach сияқты диалогтық ЖИ жүйелері баланың **ішкі уайымын, қорқынышын немесе өзіне деген сенімсіздігін анықтауда** педагогқа көмекші құрал бола алады.

ЖИ арқылы бала өз ойын еркін айтып, қолдау сөздерін естиді, ал педагог бұл мәліметтерді эмоционалдық диагностика мен түзету жұмысына пайдаланады.

Нәтижесінде:

- бала эмоциясын сөзбен жеткізуді үйренеді;
- өз сезімін түсініп, реттеуге дағдыланады;
- психологиялық жайлылық орнайды;
- “Мен қолымнан келеді” деген ішкі сенім күшейеді.

□ Бұл мысалдар жасанды интеллекттің инклюзивті білім беру процесінде педагогтың кәсіби мүмкіндігін кеңейтіп, баланың даму әлеуетін ашуға

бағытталған тиімді құрал екенін дәлелдейді.

ЖИ технологиялары арқылы әр бала өз қабілетіне сай білім алып, өзін табысты сезінеді, ал педагог цифрлық ортада дара оқытудың нақты моделін құра алады.

❧ 4. Педагогтің рөлі мен кәсіби құзыреттілігі

ЖИ – педагогты алмастыратын емес, **оның кәсіби іс-әрекетін қолдайтын құрал**. Сондықтан тәрбиеші мен педагогтің міндеті:

- баланың жеке ерекшелігіне сай құралды дұрыс таңдау;
- этикалық нормаларды сақтау (жеке деректер қауіпсіздігі, баланың эмоциялық жай-күйі);
- ЖИ-ды тек көмекші ресурс ретінде пайдалану;
- педагогикалық мақсатты бірінші орынға қою.

Цифрлық құзыретті педагог — инклюзивті қоғамның негізін қалаушы.

Қорытынды

Жасанды интеллект – инклюзивті білім беруді жаңғыртудың қуатты тетігі. Ол әр балаға өз әлеуетін ашуға, ал педагогке жеке бағытта жұмыс істеуге мүмкіндік береді.

Бастысы – технологияның адамдық құндылықтарды алмастырмай, **жақсылық жасау мен білім алуға жағдай туғызуы**. Сондықтан ЖИ-ды қолданудағы басты қағида – *«адам үшін, баланың дамуы үшін»* ұстанымын сақтау.

Қорытынды сөз:

Жасанды интеллект — инклюзивті қоғам құру жолындағы педагогтің сенімді серігі. Ол балалардың білім алуына кедергі емес, мүмкіндік тудыратын жаңа көпір іспетті.

Баяндама
***«Жасанды интеллект – инклюзивті білім
беру құралы»***

Әдіскер: Сатыбалдиева Н.З

Тренинг: «Инклюзияны түсінеміз»

Өткізуші: *Тәрбиеші:*

Алтысбаева Г.Н.

Қатысушылар: Меңгеруші тәрбиешілер

Ұзақтығы: 60 минут

Форматы: топтық жұмыс, талдау, рөлдік ойын, пікірталас

Мақсаты:

Педагогтерге инклюзия ұғымының мәнін терең түсіндіру, әр баланың даралығын қабылдау мен толерантты қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыру, инклюзивті ортада психологиялық қолдау көрсетудің жолдарын көрсету.

Міндеттері:

1. Инклюзия туралы қатысушылардың түсінігін кеңейту;
2. Эмпатия мен қабылдау мәдениетін дамыту;
3. Командада жұмыс істеу және пікір алмасу дағдысын жетілдіру;
4. Ерекше білім беруді қажет ететін балаларға оң көзқарас қалыптастыру.

Қажетті құралдар:

Флипчарт, маркерлер, түрлі түсті қағаздар, стикерлер, жүрек бейнелері, проектор, бейнеүзінді, карточкалар, релаксациялық әуен.

Тренингтің барысы

I. Кіріспе бөлім (10 минут)

1 Психологиялық ахуал туғызу – «Танысу шеңбері» жаттығуы

Мақсаты: қатысушылардың көңіл-күйін көтеру, бір-бірімен байланыс орнату.

Өткізілуі:

Қатысушылар шеңберге тұрады. Әрқайсысы өз есімін айтып, бір жағымды қасиетін қосып таныстырады (мысалы: «Мен – Айгүл, мейірімдімін»).

Психолог қорытындылайды:

– Әрқайсыңыздың бойыңызда ерекше қасиет бар. Сол ерекшеліктеріңіз сіздің баламен жұмыс істеудегі басты күшіңіз.

2 «Ой шақыру» – «Инклюзия дегеніміз не?» миға шабуыл

Қатысушылар флипчартқа өз түсініктерін жазады.

Психолог:

- Кім не жазды, неге солай ойлайды?
- Инклюзия дегенде сіздің есіңізге не келеді?

Қорытынды:

Инклюзия – барлығына бірдей мүмкіндік беру, әр баланың қоғамға толық қатысуына жағдай жасау.

II. Негізгі бөлім (40 минут)**1Ақпараттық слайд / қысқаша түсіндіру (5 мин)**

Психолог қысқаша түсіндіреді:

Инклюзивті білім беру – бұл ерекше қажеттілігі бар балалардың қатардағы балалармен тең дәрежеде оқуы мен дамуына мүмкіндік беретін жүйе.

Оның мақсаты – баланың әлеуетін ашу, өзін қоғам мүшесі ретінде сезіндіру.

Теңдік – бірдей болу емес, әркімге өзіне лайық жағдай жасау.

2Топтық жұмыс – «Әр бала ерекше» (15 мин)

Мақсаты: әр баланың жеке қажеттілігін түсіну және бейімделу жолдарын табу.

Өткізілуі:

Қатысушыларды 3 топқа бөлу. Әр топқа жағдайлық карточка беріледі:

- 1-топ: Есту қабілеті төмен бала
- 2-топ: Мінез-құлқы тұрақсыз бала
- 3-топ: Сөйлеу тілі кешеуілдеген бала

Тапсырма:

Топ өз кейсіне талдау жасап, сұрақтарға жауап береді:

1. Бұл балаға қандай қиындық туындауы мүмкін?
2. Оған қандай қолдау көрсетуге болады?
3. Педагог қандай әдіс қолдануы тиіс?

Талқылаудан кейін:

Әр топ өз шешімін постер түрінде таныстырады.

Қорытынды:

– Әр баланың қажеттілігі – жеке, бірақ оларды біріктіретін орта – мейірім мен түсіністік.

3Рөлдік ойын – «Қабылдаудың күші» (10 мин)

Мақсаты: эмпатия сезімін дамыту.

Өткізілуі:

Қатысушыларға үш рөл беріледі:

- ерекше бала;
- оны қабылдайтын құрдас;
- бейтарап бақылаушы.

Қысқа көрініс көрсетіледі (мысалы, ойын кезінде ерекше балаға жол бермеу немесе күлкі ету).

Соңында психолог сұрақ қояды:

– Ерекше бала не сезінді?

– Ал сіз сол орнында болсаңыз не істер едіңіз?

Қорытынды:

Баланың қабылдануы оның дамуына тікелей әсер етеді. Әр жылы сөз, жылы көзқарас – қолдаудың алғашқы қадамы.

4Жаттығу – «Қолдау көпірі» (10 мин)

Мақсаты: инклюзивті ортада педагогикалық серіктестікті дамыту.

Өткізілуі:

Флипчартқа үлкен көпір суреті салынады.

Қатысушылар көпірдің сол жағына “қиындықтар”, оң жағына “шешу жолдарын” стикермен жазады.

Мысалы:

- Қиындық: уақыт жетіспеушілігі, ата-анамен түсінбеушілік, баланың зейіні төмен.
- Шешу жолдары: жеке жұмыс, ұжымдық қолдау, ата-анамен байланыс, эмоционалдық сергіту.

Қорытынды:

– Әр қиындықтың шешімі бар, тек оны көру және бірлесе әрекет ету маңызды.

III. Қорытынды бөлім (10 минут)

1«Жүректен жүрекке» кері байланыс

Қатысушыларға жүрек бейнелі стикер таратылады.

Әрқайсысы тренингтен алған әсері мен ойымен бөліседі:

– «Мен бүгін білдім, түсіндім, сезіндім...» деп бастап жазады.

Жүректер үлкен плакатқа жапсырылады – бұл «*Жан жылуы көпірі*» деп аталады.

2Психологтың қорытынды сөзі:

Инклюзия – тек білім беру саясаты емес, бұл – жүректен шығатын түсіністік.

Әр баланың жүрегіне жол табу үшін ең алдымен мейірім керек.

Біз инклюзивті орта құру арқылы қоғамға адамгершілік пен ізгіліктің үлгісін көрсетеміз.

** Қорытынды нәтиже:**

- Педагогтердің инклюзия туралы түсінігі тереңдейді;
- Эмпатия, сабыр, қолдау көрсету қасиеттері дамиды;
- Командалық серіктестік нығаяды;
- Әр балаға бағытталған жылы қарым-қатынас мәдениеті қалыптасады.

Тренинг: «Инклюзияны түсінеміз»

Тәрбиеші: Совет А.Е.

□ «Инклюзивті ортадағы қауіпсіздік: әр балаға қамқорлық»

Лауазымы: *тәрбиеші: Акимбаева Р.А.*

Мақсаты: Инклюзивті білім беру ортасында әр баланың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, психологиялық және физикалық қолдау көрсету тетіктерін талдау.

Кіріспе

Қазіргі таңда инклюзивті білім беру — қоғамның барлық мүшелеріне тең мүмкіндік ұсынудың басты көрсеткіші. Әр бала, оның жеке ерекшелігі мен даму қарқынына қарамастан, өзін қауіпсіз әрі бағалы сезінетін ортада өмір сүруге құқылы.

Инклюзивті ортадағы **қауіпсіздік** тек физикалық қорғауды ғана емес, сонымен қатар **эмоциялық, психологиялық және әлеуметтік қолдау** жүйесін де қамтиды.

Тәрбиеші – осы ортаның негізгі ұйымдастырушысы, яғни әр баланың өзін жайлы сезінуіне және өз орнын табуына мүмкіндік беретін тұлға.

Негізгі бөлім

✎ 1. Инклюзивті орта ұғымы және қауіпсіздік маңызы

Инклюзивті орта – бұл баланың жынысына, ұлтына, дініне, физикалық немесе психологиялық ерекшелігіне қарамастан, **тең құқық пен қамқорлық жағдайы жасалған кеңістік**.

Мұндай ортада қауіпсіздік бірнеше бағытта қарастырылады:

- **Физикалық қауіпсіздік** – балабақша мен сыныптағы қауіпсіз инфрақұрылым, қолжетімді орта (пандус, жұмсақ жабдық, қауіпсіз жиһаз);
- **Психологиялық қауіпсіздік** – баланың өзін еркін, қабылданған және қолдау тапқан сезінуі;
- **Әлеуметтік қауіпсіздік** – құрдастарымен өзара құрмет пен достық қарым-қатынас орнату.

Қауіпсіз ортада бала **еркін ойлайды, белсенді әрекет етеді және өзінің әлеуетін толық аша алады**.

□ 2. «Әр балаға қамқорлық» қағидаты

Инклюзивті топтағы басты қағида – *«әр бала ерекше және бағалы»*.

Бұл қағида тәрбиеші жұмысының негізін құрайды. Қамқорлықтың көрінісі тек көмек көрсетуде емес, **баланың жеке даралығын қабылдау мен түсінуде**.

Тәрбиешінің міндеті:

- Баланың физикалық және эмоциялық жағдайын тұрақты бақылауда ұстау;

- Топта жылы, қабылдаушы атмосфера орнату;
- Балалар арасында өзара сыйластық пен қолдау мәдениетін дамыту;
- Қиындық көріп жүрген балаға қолдау көрсету жолдарын анықтау (жеке тапсырма, серіктестік ойын, мадақтау);
- Ата-анамен және мамандармен (логопед, психолог, дефектолог) тығыз байланыс орнату.

Қамқорлықтың басты белгісі – баланың “мені де осы ортаның бір мүшесімін” деп сезінуі.

3. Практикалық жұмыс бағыттары

Инклюзивті ортадағы қауіпсіздік – тек ережелер мен нұсқаулықтар жиынтығы емес, ол **тәрбиешінің жүрек жылуына, ұйымдастырушылық қабілетіне және баламен қарым-қатынас мәдениетіне** негізделген жүйелі жұмыс.

Төменде осындай жұмыстың негізгі бағыттары мен нақты амалдары берілген.

◆ 1. Психологиялық қауіпсіздік бұрышы

Топ бөлмесінде әр баланың өз сезімін реттеп, тынышталуына мүмкіндік беретін **эмоциялық релаксация аймағын** ұйымдастыру.

Мазмұны:

- бұрышта жұмсақ ойыншықтар, сенсорлық мата, эмоция карталары, тыныс алу жаттығулары (мысалы, «Желкен үрлеу», «Шар үрлеу») орналасады;
- тыныш музыка немесе табиғат дыбыстары қосылады;
- “Менің көңіл-күйім” тақтасы арқылы бала өзінің эмоциясын білдіреді (мысалы, қуаныш, қорқыныш, ренжу, тыныштық);
- тәрбиеші баламен жеке әңгімелесіп, оның көңіл-күйін анықтайды, қажет болса, психологқа бағыттайды.

Нәтижесі:

Бала өз эмоциясын түсінуге, ашуды немесе ренішті дұрыс жолмен білдіруге үйренеді, өзін қауіпсіз және қабылданған сезінеді.

◆ 2. Қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыру

Балалар арасындағы сыйластық пен өзара көмек – инклюзивті ортаның басты тірегі.

Ойын және жаттығу үлгілері:

- «Досыңды тыңда» – бір бала сөйлейді, екіншісі тек тыңдайды, содан кейін рөлдер ауысады;
- «Жақсы сөз – жылылық» – әр бала достарына жылы сөз немесе мақтау айтады;

- «Біз біргеміз» – шеңбер бойымен әр бала өз қолын көршісіне береді, топтық тұтастық сезімін арттырады;
- «Бір жүрек» суреттік тапсырмасы – әр бала жүрек бөлігін бояп, біріктіргенде үлкен бірлік жүрегі пайда болады.

Нәтижесі:

Балалар бір-бірінің ерекшелігін түсініп, эмпатия мен қолдау көрсету дағдысын дамытады.

◆ 3. Қиын балаға қолдау көрсету әдістері

Инклюзивті топтағы кейбір балалардың мінез-құлқы өзгеше, зейіні тұрақсыз, эмоциялық реакциясы жоғары болуы мүмкін. Мұндай жағдайда тәрбиеші «жеке қолдау траекториясын» ұстануы керек.

Тиімді тәсілдер:

- жеке әңгіме, сенімге негізделген қарым-қатынас орнату;
- «Жетістік күнделігі» жүргізу — бала кішкентай жетістігін белгілеп отырады («Бүгін мен досыма көмектестім», «Мен ережені сақтадым»);
- топтық жұмысқа қосу (жұппен тапсырма орындау, рөлдік ойындарға қатыстыру);
- жақсы мінез-құлықты дереу мадақтау: “Жарайсың!”, “Керемет көмектестің!”, “Мен сені мақтан тұтамын!”.

Қажет болған жағдайда логопед, психолог және ата-анамен бірлескен **қолдау картасы** жасалады.

Нәтижесі:

Бала өзіне сенім арта бастайды, ұжыммен байланыс орнатады, эмоциялық тұрақтылық артады.

◆ 4. Қауіпсіздік ережелерін үйрету

Балалардың қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыру – тәрбиешінің күнделікті жұмысындағы басты бағыт.

Тәжірибелік жұмыстар:

- «Қауіпсіз ойын бұрышы» – балалар ойыншықтарды дұрыс пайдалану, өткір заттар мен электр құралдарынан сақтану ережесін тәжірибе арқылы үйренеді;
- «Менің денем – менікі» тақырыбындағы әңгіме мен сурет сабағы – бала өз жеке кеңістігін түсінеді, бөгде адамның тиіспеуін, “жоқ” деп айту дағдысын меңгереді;
- «Көшеде және үйде қауіпсіздік» – жол белгілерін, тұрмыстық қауіпсіздік ережелерін үйрету (жолдан өту, ыстық заттарға қол тигізбеу, есікті бөтенге ашпау).

Қосымша:

- Балабақшада «Қауіпсіздік апталығы» өткізу: көрнекілік, бейнеролик, жағдаяттық ойындар;

- Ата-аналарға арналған жадынама: «*Бала қауіпсіздігі – ортақ жауапкершілік*».

Нәтижесі:

Балаларда өзін және өзгені қорғау, қауіпті тану, жауапкершілік сезімі дамиды.

◆ 5. Эмоциялық қолдау және ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру (жаңа толықтыру)

- «*Көңіл күй гүлдері*» тақтасында балалар күн сайын өз көңілін білдіреді;
- Тәрбиеші балалардың жетістігін көрнекі түрде атап өтеді («*Күн шуағы*», «*Жақсы іс бұлты*» стенді);
- «*Бірге ойнаймыз, бірге үйренеміз*» қағидаты бойынша топтық және жұптық әрекеттер жиі өткізіледі;
- Баланың сәтсіздігі үшін жазалау емес, **жұмсақ бағыттау мен сенімді қолдау** қолданылады.

Нәтижесі:

Инклюзивті ортада әр бала өзін қабылданған, маңызды және қорғалған сезінеді.

□ Психологиялық және физикалық тұрғыдан қауіпсіз орта – әр баланың дамуы мен өзін-өзі танытуының негізі.

Мейірімді көзқарас, жылы сөз және жүйелі қолдау арқылы тәрбиеші тек қауіпсіздік мәдениетін ғана емес, **адамгершілік пен қамқорлық құндылығын** қалыптастырады.

☞ 4. Ата-анамен және мамандармен серіктестік

Инклюзивті ортада тәрбиешінің жалғыз еңбегі жеткіліксіз. Ата-аналар мен мамандар арасындағы бірлескен әрекет — қауіпсіздіктің кепілі.

- **Психологпен** бірлесіп, эмоциялық қиындықтарды ерте анықтау;
- **Логопедпен** бірлесе сөйлеу және коммуникативтік дағдыларды дамыту;
- **Ата-анамен** бірлесіп баланың үйдегі мінез-құлқын талдау және қолдау стратегиясын әзірлеу.

Бірлік пен үйлесімділік – баланың толық дамуының шарты.

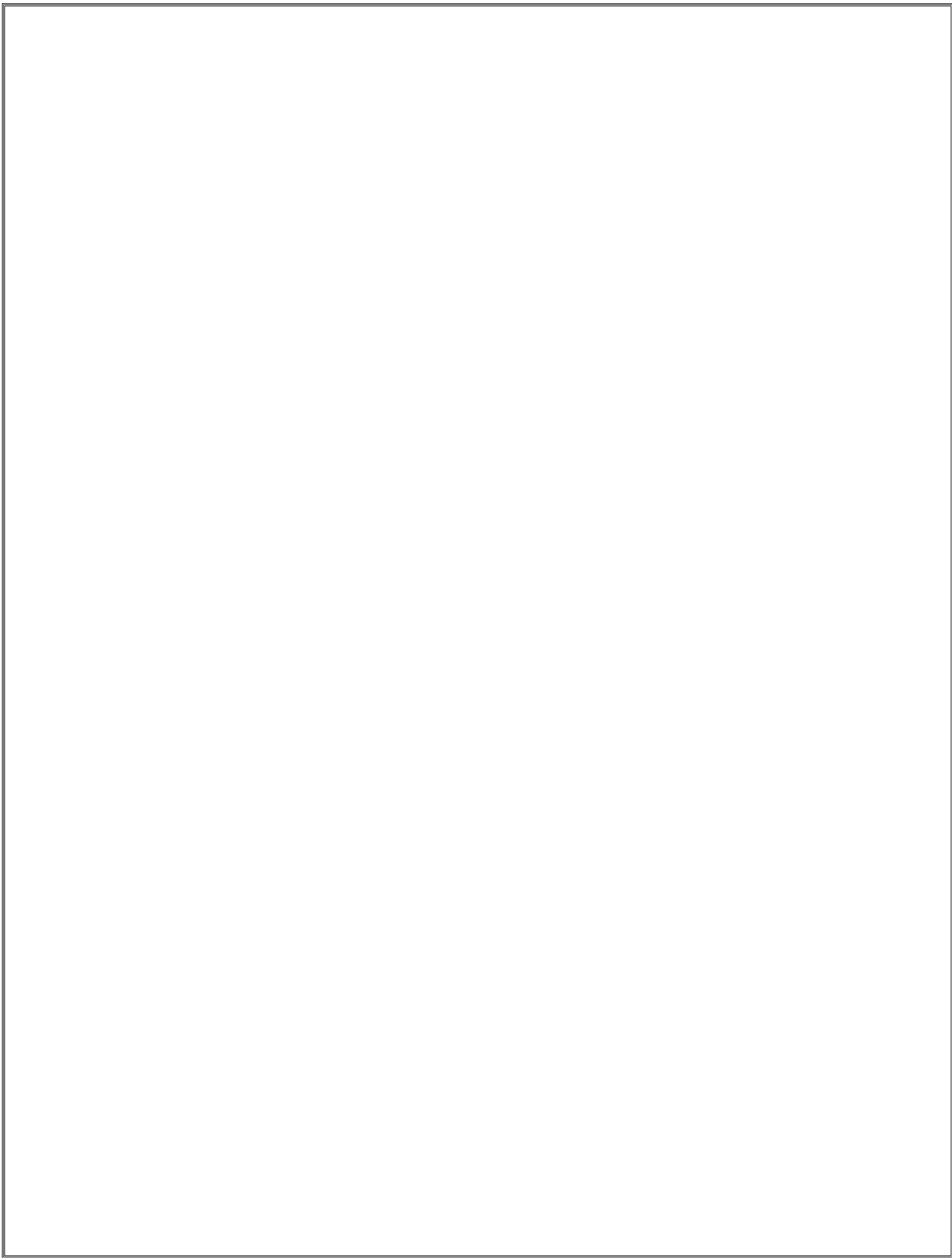
Қорытынды

Инклюзивті ортадағы қауіпсіздік – бұл жай ғана ережелер жиынтығы емес, **адамгершілікке, қамқорлыққа және құрметке негізделген өмір салты**. Әр бала өзін қажет сезінген, қабылданған және қолдау тапқан жағдайда ғана дамиды.

Тәрбиешінің міндеті – осындай сенімді, жылы және қауіпсіз атмосфераны қалыптастыру.

Қорытынды сөз:

Әр бала – ерекше әлем. Ал тәрбиешінің жүрегіндегі жылулық – сол әлемге жарық сыйлайтын күн сәулесі.

№2 педагогикалық кеңес хаттамасы

№2 педагогикалық кеңес тақырыбы: «Инклюзивті ортада ерекше білімді қажет ететін балалардың танымдық қызығушылығын ойын арқылы дамыту»

Мақсаты: 2025–2026 оқу жылының бағытына сай ерекше білімді қажет ететін балалардың танымдық, эмоционалдық және психологиялық қабілеттерін дамытатын, өмір сүру сапасын арттыратын қолайлы инклюзивті орта құру. Ойын технологиялары арқылы қызығушылықты арттырып, қауіпсіз әрі баршаға тең орта қалыптастыруға бағытталған педагогтердің кәсіби ұстанымын нығайту.

Өткізілген күні: 15 қараша 2025 жыл

Өткізілген орны: балабақшаның әдістемелік бөлмесі

Қатысқандар: барлық педагогикалық ұжым

Қатыспағандар: жоқ

Төрайымы: меңгеруші Исмаилова С.Ж.

Хатшы: Совет А.Е.

Күн тәртібіндегі мәселелер:

1.«Жасанды интеллект – инклюзивті білім беру құралы»

меңгеруші Исмаилова С.Ж.

2. «Инклюзивті ортадағы қауіпсіздік: әр балаға қамқорлық»

меңгеруші Исмаилова С.Ж.

3.Тренинг: «Инклюзияны түсінеміз»

Тәрбиеші: Алпысбаева Г.Н.

1 педагогикалық кеңесте

қабылданған шешімдерінің орындалуы

2025–2026 оқу жылының негізгі бағыттарының бірі – ерекше білім беруді қажет ететін балаларды педагогикалық және психологиялық тұрғыдан қолдау, педагогтердің кәсіби құзыреттілігін арттыру, ойын және цифрлық технологиялар арқылы танымдық қызығушылықты дамыту.

Осы бағытта өткен педагогикалық кеңесте түрлі мамандар өз тәжірибелерімен бөлісіп, шеберлік сыныптарын көрсетті.

1«Жасанды интеллект – инклюзивті білім беру құралы»

Баяндамашы: меңгеруші Исмаилова С.Ж.

Мазмұны:

Баяндамада жасанды интеллекттің мүмкіндіктері мен оны инклюзивті ортада қолданудың тиімді жолдары қарастырылды.

Тәрбиеші **Umaigra Kids, Talkie AI Avatar, CoSpaces EDU, Quiver Vision** секілді платформалар арқылы ерекше білім беруді қажет ететін балалардың

қызығушылығын арттыру тәжірибесін ұсынды.

Сонымен қатар, АІ құралдарының көмегімен балалардың логикалық ойлауын, сөйлеу қабілетін және эмоциялық танымын дамыту жолдары көрсетілді.

Нәтижесі: педагогтерге ЖИ технологияларын сабаққа кіріктірудің нақты тәсілдері ұсынылды.

2«Инклюзивті ортадағы қауіпсіздік: әр балаға қамқорлық»

Баяндамашы: *тәрбиеші Алтысбаева Г.Н.*

Мазмұны:

Инклюзивті топтағы балалардың физикалық және психологиялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету бағытындағы жұмыстар талқыланды.

Тәрбиеші «Психологиялық қауіпсіздік бұрышы», «Қауіпсіз ойын ережесі», «Менің денем – менікі» сияқты тәжірибелік жаттығуларды таныстырып, қиын балалармен жеке жұмыс жүргізудің нақты әдістерін көрсетті.

Педагог әр баланың өзін қауіпсіз, қабылданған және бағаланған сезінуі үшін қандай әрекеттер маңызды екенін түсіндірді.

Нәтижесі: топтағы қамқорлық пен сенім атмосферасын қалыптастырудың тиімді тәсілдері көрсетілді.

3 Тренинг: «Инклюзияны түсінеміз»

Тәрбиеші: Алтысбаева Г.Н.

Мазмұны:

Тренинг барысында педагогтер арасында серіктестік пен эмпатияны дамыту мақсатында «Әр бала ерекше», «Қолдау көпірі», «Қабылдаудың күші» атты топтық және рөлдік жаттығулар өткізілді.

Психолог инклюзия ұғымын кеңінен түсіндіріп, әр педагогтің баланың дамуына әсер ететін эмоционалдық және кәсіби рөлін айқындауға көмектесті.

Нәтижесі: педагогтердің инклюзия туралы түсінігі тереңдеп, бірлесе әрекет ету мәдениеті мен толерантты көзқарас қалыптасты.

4 №1 педагогикалық кеңесте қабылданған шешімдердің орындалу барысы

Баяндамашы: әдіскер

Мазмұны:

Әдіскер жыл басында қабылданған шешімдер мен жобалардың орындалу барысын талдап өтті.

«Білім келешегі: Адал азамат – кәсіби маман» бағыты аясында педагогтердің кәсіби дамуына арналған әдістемелік жұмыстардың нәтижесі ұсынылды.

Атап айтқанда:

- педагогтердің цифрлық құзыреттілігін арттыру курстары;
- инклюзивті білім беру бойынша шеберлік сабақтары мен дөңгелек үстелдер;

- «Кішкентай зерттеушілер», «Жас оқырман», «Қолдауға мұқтаж досым» жобаларының жүзеге асу деңгейі қаралды;
- балалардың жеке даму траекторияларын құру тәжірибесі көрсетілді.

Қорытынды:

Педагогикалық кеңес барысында барлық қатысушылар өз тәжірибесін бөлісіп, жаңа оқу жылындағы басым бағыттарды жүзеге асыруға арналған ортақ ұсыныстар қабылданды.

Инклюзивті мәдениетті нығайту, педагогтердің кәсіби шеберлігін арттыру және әр баланың әлеуетін ашуға жағдай жасау – 2025–2026 оқу жылының басты мақсаты ретінде айқындалды.

Қаулы:

1. Ерекше білімді қажет ететін балалармен жұмыс жасауда ойын элементтерін, цифрлық технологияларды белсенді қолдану ұсынылсын.
2. Логопедиялық және психологиялық сүйемелдеуді күшейту арқылы балалардың сөйлеу және эмоционалдық дамуын бақылау ұсынылсын.
3. «Баршаға бірдей мүмкіндік» және «Қолдауға мұқтаж досым» жобалары аясында бірлескен іс-шаралар жоспары құрылсын.
4. Ата-аналарға арналған «Инклюзияны түсінеміз» тақырыбындағы тренинг тұрақты өткізілсін.
5. Келесі педагогикалық кеңесте инклюзивті тәрбиенің нәтижелерін бағалау бойынша мониторинг ұсынылсын.

Хаттама төрайымы: Исмаилова С.Ж.

Хатшы: Акимбаева Р.А.